

Література:

1. Регіональна програма впровадження компетентнісно орієнтованого підходу в навчально-виховний процес. – Донецьк: Управління освіти і науки Донецької облдержадміністрації, Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, 2004 – 36 с.
2. Кобзар О. В., Давидов А. В. та ін. Інтерактивні тренінги з формування інформаційної компетентності. : Збірник тренінгів – Д.: ДонблППО: Витоки, 2006. – 86с.
3. Кизик О.А. Подходы к структуризации информационной компетентности выпускника профессионального лицея // Эл. издание «Письма в Emissia.Offline: электронный научно-педагогический журнал», СПб, 2003г., ART 923, Гос. рег. № 0320100088. [Електронний ресурс]. Доступ до ресурсу: <http://www.emissia.50g.com/offline/2003/923.htm>
4. Определение общепредметного содержания и ключевых компетенций как характеристика нового подхода к конструированию образовательных стандартов. Доклад А.В. Хуторского на отделении философии образования и теоретической педагогики РАО 24.04.2002. – Центр «Эйдос», [Електронний ресурс]. Доступ до ресурсу: <http://www.eidos.ru/news/compet.htm>
5. Родигіна І. В. Компетентнісно орієнтований підхід до навчання. – Х.
6. Стратегия модернизации общего образования. : Материалы для разработчиков документов по модернизации общего образования. / Под ред. А. А. Пинского. – М. : Мир книги, 2001.

У статті розкрито сутність та методику формування інформаційної компетентності в учнів, можливості її застосування у навчально-виховному процесі та використання інформаційних технологій у навчанні серед учнів старшої школи.

Ключові слова: компетенція, компетентність, ключові компетенції, інформаційна компетентність, інформаційно-комунікаційні технології, інформація.

В статье раскрыта сущность и методика формирования информационной компетентности у учащихся, возможностей ее применения в учебно-воспитательном процессе и использование информационных технологий в обучении среди учеников старших классов.

Ключевые слова: компетенция, компетентность, ключевые компетенции, информационная компетентность, информационно-коммуникационные технологии, информация.

The article deals with the nature and method of formation of information competence in students the capacity of its use in the educational process and information technology in education among high school students.

Keywords: competence, expertise, key competencies, information expertise, information and communication technologies, information.

УДК 375.5.091.31:004.77

**С.О. Купріянов
м. Вінниця, Україна**

ВИКОРИСТАННЯ МЕРЕЖЕВИХ КОМУНІКАЦІЙ НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЙ

Постановка проблеми. Нині інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) є складовою, усіх сфер людської діяльності. Проблема використання ІКТ в освіті є досить актуальною, оскільки в освітньому середовищі якісне викладання дисциплін не може здійснюватися без використання засобів ІКТ та мережі Інтернет.

У системі освіти відбувається постійний пошук та засобів навчання, які підлягають тенденціям стрімкого розвитку технічного прогресу та спонукають викладачів до впровадження ІКТ та мережових технологій у навчальний процес. Особливої уваги набуває проблема використання ІКТ на уроках технологій з метою формування технічних знань та умінь учнів.

Аналіз попередніх досліджень. Проблеми та особливості використання ІКТ та мережових комунікацій у навчально-виховному процесі розглядали у своїх роботах українські науковці: Р. Гуревич, В. Биков, Ю. Жук, С. Величко, Д. Соменко, О. Бондаренко, Г. Козлакова, О. Пінчук та інші. Використання ІКТ на уроках технологій розглядали Р. Гуревич, С. Коберник, В. Заболотний, які зазначають, що використання ІКТ дозволяє краще подати навчальний

матеріал, унаочнити його, перевірити знання та підвищити інтерес учнів до навчання.

Мета цієї статті полягає у висвітленні шляхів використання мережевих комунікацій на уроках технологій.

Виклад основного матеріалу. Інформатизація освіти суттєво вплинула на процес придбання знань. ІКТ та мережеві технології навчання дозволяють інтенсифікувати освітній процес, збільшити швидкість сприйняття, розуміння та глибину засвоєння величезних масивів знань, тобто забезпечують реалізацію досягнення освітніх цілей. Проведемо диференційний аналіз наступних понять.

Під Інтернет-комунікацією розуміється особлива форма комунікації, мережева взаємодія людей один з одним, а комп'ютерно-опосередкована комунікація описує взаємодію людей за допомогою комп'ютера, що об'єднані в мережу [4].

Відповідно до каналу передачі і сприйняття інформації мережеві комунікації поділяються на актуальні (спілкування з реальними людьми) та віртуальні (спілкування з уявними співрозмовниками). Завдяки перспективності мережевих комунікацій дедалі більше вчителів віддають перевагу мережевим інструментам, які мають тенденцію швидкого розвитку та належать стояти до системи інтегрованих навчальних комунікацій з метою технологічних умінь учнів.

Мережеве спілкування – це особлива форма комунікації, в процесі якої відбувається взаємодія людей один з одним в мережі Інтернет та здійснюється шляхом обміну знаковими та мультимедійними повідомленнями [4].

ІКТ здійснюють активний вплив на процес навчання і виховання учнів, оскільки змінюють схему одержання знань та методи навчання. Впровадження ІКТ у систему освіти пов'язано із застосуванням комп'ютерів, телекомунікацій, спеціального устаткування, програмних та апаратних засобів, систем обробки інформації, що обумовлює створення засобів навчання, до яких належать електронні підручники і мультимедіа; електронні бібліотеки й архіви, глобальні та локальні освітні мережі; інформаційно-пошукові та інформаційно-довідкові системи [2, с. 96-97].

ІКТ у сучасній освіті суттєво прискорюють передачу знань і накопиченого досвіду, тобто підвищують якість навчання для формування технологічних знань учнів.

Мережева комунікація – це процес обміну інформацією (фактами, ідеями, поглядами, емоціями тощо) між двома або більше учасниками, спілкування за допомогою вербальних і невербальних засобів із метою передачі та одержання інформації [4].

Мережева технологія – це погоджений набір стандартних протоколів та програмно-апаратних засобів, що їх реалізують, достатній для побудови локальної обчислювальної мережі. Мережеві технології називають базовими технологіями або мережевою архітектурою локальних мереж [4].

Розглянемо основні засоби мережевих технологій, які найчастіше використовуються у навчальному процесі. Найпоширенішим та загальнодоступним є спілкування за допомогою електронної пошти. Такий спосіб зв'язку із погляду маркетингу, зазвичай, викликає лише негативні емоції, що пов'язані з масовим застосуванням спам-розсилок 1 : 10 з 12 листів (82,1 %), що надійшли на e-mail, є спамом. Проте корисність електронної пошти як каналу комунікації у процесі навчання дуже суттєва, оскільки передача навчального матеріалу здійснюється вчителю від учня і навпаки за допомогою електронної пошти.

Електронна пошта, спочатку була створена для відправлення невеликих обсягів інформації та постійно розвиваючись, нині дозволяє розмістити поруч із текстовою інформацією графічні матеріали, фотографії, відео-, аудіофайли, презентації, котрі є невід'ємними складовими навчального процесу.

У процесі вивчення предмету технологій, за допомогою електронної пошти, можна надсилати учасникам навчального процесу, зокрема вчителем для учнів зразки різних технологічних схем чи таблиць, завдання, презентації та інше.

Отже, електронну пошту на вищому рівні її розвитку справедливо вважати важливим інструментом комунікацій, що дозволяє здійснювати двосторонній обмін значними обсягами

інформації у різних форматах.

Мережа чату серед усіх форм комунікації виникла як одна із перших. Характерною особливістю чату є загальнодоступність, тобто відкритість до участі різних осіб. Чати вважають основоположником форумів, блогів і соціальних мереж, які є одним із найперспективніших видів мережевих комунікацій.

Розглядаючи чати як платформи для комунікацій, необхідно простежити їх еволюцію. Спочатку чат був створений як робочий інструмент спілкування програмістів-професіоналів, він швидко набув популярності серед широкої аудиторії, в тому числі у системі освіти, шойно Інтернет став доступний для масового використання. Нині популярність цього виду комунікацій падає, основною причиною чого є формат спілкування, що передбачає безупинну присутність людини поряд з комп'ютером для участі в обговореннях.

Чат використовується на уроках технологій, коли необхідно терміново передати інформацію між учителем та учнем, знайти відповідь на питання, зокрема обговорити властивості робочого матеріалу чи інструменту.

Комунікаційним інструментом, що об'єднує у собі властивості електронної пошти і чату, є служби миттєвих повідомлень. Найпоширеніші серед них – ICQ, Skype, WindowsMessenger, Mail.Ru тощо. Основною перевагою цього виду сервісу є миттєва доставка повідомлень. Оскільки швидкість обміну грає виняткову роль у процесі здійснення мережевої комунікації, цей вид зв'язку здобуває популярність, і не лише в процесі навчання [3]. На уроках технологій, коли необхідно терміново передати друковану інформацію у великому розмірі (реферат), доцільно використовувати Mail.Ru. Skype застосовують, коли необхідно обговорити певні питання наживо, наприклад, процес обробки деревини чи металообробки на токарних та столярних верстатах.

Важлива особливість комунікацій з допомогою служб миттєвих повідомлень – їх неформальний характер. Зазвичай, даний сервіс використовується для особистого та ділового спілкування, що передбачає обговорення побутових тем, використання сленгу і жаргону, тому цей вид комунікації характеризується більш достовірними стосунками між сторонами, наприклад, вчитель-учень.

Наступним сервісом є блоги. Вони виступають інструментами, що дозволяють формувати мережеві співтовариства. Блог – це веб-сайт, основним вміст якого є записи, що регулярно додаються, у вигляді зображень, тексту та мультимедіа. Основним призначенням блогу є надання користувачам інструменту самопрезентації, пошуку співрозмовників і однодумців, побудови мереж взаємодії.

Блог-платформа – це сервіс загального користування, що дозволяє користувачам вести блог, щоденник без необхідності самостійно займатися програмуванням, таким чином є дуже ефективним до користуванням учнів. Крім того, блог користувача знаходиться під контролем власника блог-платформи і належить йому лише номінально [4].

Використання блогу «Обробка деревини» на уроках технологій дає доступ до значної кількості інформації, щоб учень мав змогу охарактеризувати деревину як конструкційний матеріал, вивчити властивості та дефекти деревини тощо (рис. 1). За таких умов учні можуть коментувати, яку краще обрати деревину для виготовлення виробу з урахуванням вимог до деревних матеріалів, завантажити відео з мережі для демонстрації технологічного процесу розмічання заготовок із деревини та обробку деревини на токарних верстатах. Перегляд подібних відео уроків сприяє формуванню в учнів технологічних знань, умінь та навичок. Таким чином, учень має змогу коментувати блог, ставити питання та ділитись цікавим матеріалом.

Для блогу «Обробка деревини» характерні недовгі записи тимчасової значущості, впорядковані у зворотному хронологічному порядку, можливість публікації відгуків (коментарів) відвідувачами з метою формування в учнів технологічних умінь. Даний блог на уроках технології забезпечує мережеве спілкування, що має ряд переваг перед електронною поштою, веб-форумами і чатами.

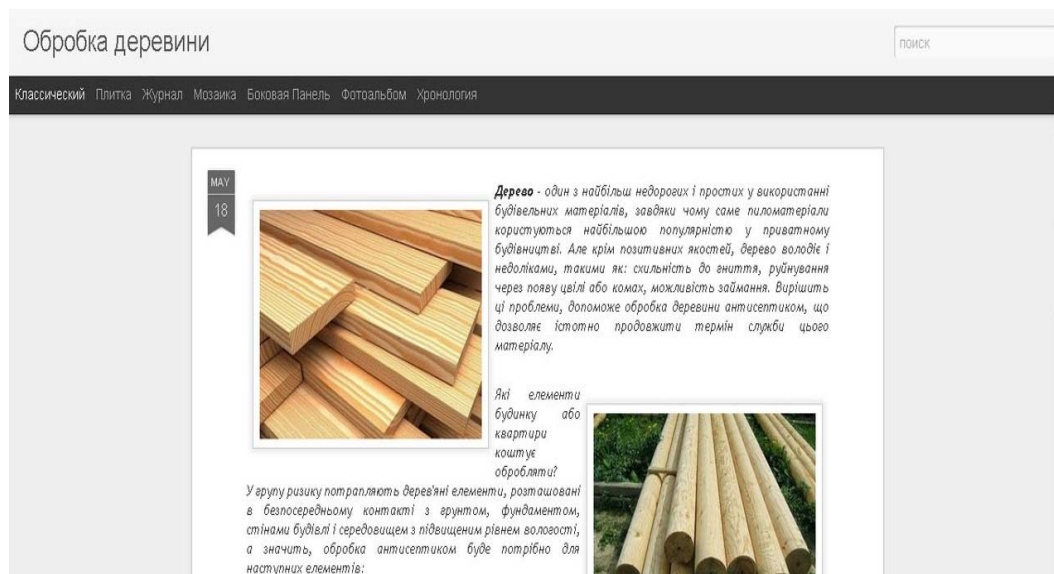

Рис. 1. Блог «Обработка древесины»

Висновок. Використання мережевих комунікацій у навчальному процесі сприяє підвищенню пізнавальної діяльності учнів та ефективності засвоєння навчального матеріалу.

На уроках технологій використання мережевих комунікацій, а саме, електронної пошти, форуму, блогів дозволяє розміщувати та обговорювати технологічні процеси, картки, креслення щодо створення виробів тощо. Зазначені вище засоби мережевих комунікацій дозволяють учителям технологій у процесі формувати в учнів технологічні знання та уміння.

Література:

1. Карташова Л.А. Подготовка учителей до использования информационных технологий у профессиональной деятельности [Электронный ресурс] / А.Л. Карташова // Информационные технологии и ресурсы обучения. – 2011. – на Режим доступа: <http://www.journal.iitta.gov>.
2. Козлакова Г.О. Теоретичні і методичні основи застосування інформаційних технологій у вищій технічній освіті: Монографія. / Г.О. Козлакова – К. : ІЗМН, ВПОЛ, 1997. – 180 с.
3. Ресурси мережі інтернет [Електронний ресурс] – Режим доступа: – <http://bukvar.su/marketing/page,2,136829-Setevye-kommunikacii.html>
4. Ресурси мережі інтернет [Електронний ресурс] – Режим доступа: – <http://uk.wikipedia.org>

У статті проаналізовано шляхи використання мережевих комунікацій на уроках технологій: блогів, форумів, чату, електронної пошти з метою формування в учнів технологічних умінь.

Ключові слова: мережеві комунікації, інформаційно-комунікаційні технології, мережа Інтернет, блог, форум, чат, технологічні уміння.

В статье проанализировано особенности использования сетевых коммуникаций на уроках технологий: блогов, форумов, чата, электронной почты с целью формирования у учащихся технологических умений.

Ключевые слова: сетевые коммуникации, информационно-коммуникационные технологии, сеть Интернет, блог, форум, чат, технологические умения.

The article analyses the uses of network communications technology in lessons: blogs, forums, chat, e-mail in order to develop students' technological skills.

Keywords: network communications, information and communication technologies, Internet, blog, forum, chat, technological skills.